

ACC. N.R. 4988Landskap: SmålandUpptecknat av: Pun. Erik LarssonHärad: Norrvidinge

Adress: _____

Socken: BergBerättat av: N. HögströmUppteckningsår: 1935Född år 1887 i LundvikLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—s—

Uppteckningen rör

sid.

Limberedningen1-3Bryta gille3-4Yrtgille4Stenberg gille4Kör gille5-6

Skriv endast på denna sida!

6 sid.

4988

11

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Limet säs vid "Eriksheden".
 7 juli "rörkas" det och bindes i
 kärvar "12 hand"; varje. Kärvarna
 slås i kors. Då limet blivit torrt
 reparas det, d. v. s. halmen och
 knappan skiljas åt. Därefter breder
 det ut på en äker till rötning. Hur
 lång tid denna tar beror på väder-
 loken, mellan 4-6 veckor. Färgen
 skiftar då från grön till grå.
 Då limet rött föres det till basten
 för torkning. Dessa tar i allmänhet
 ett par dagar. Basterna i Norrviding
 äro i huvudsak kunnsttimrade.
 Rund väjarna läpa lappar, där limet ligger.
 7 mitten en kraftig stumpe, som
 eldar 3 ggr om dagen med björk och

skved, vilken ej smisbar. 7 äldre
baster placeras ngen vid vägen
närmast dörren. Linet placeras dci
i skicht över hela rummet. Då eldfara
därifrån var större har ngen senare
flyttats till mitten. Då linet lorkat
brytes det i brötar, tills det blivit
riktigt finbrutet. Nästa procedur
är behandling med skäbbetjö tills
"skävorna" försvunnit och endast tåjer
och blånar återstår. Då kommer
häcklingen - små dochar göres av
"hören" och drages genom häcklans
järntaggar, vilka skilja tåjer och
blånar. Det så att man får tåjerna
i handen medan blånarna stanna
 kvar. Tåjerna kan sedan spinnas

till "tåjegarn", blånorna till "blåne-
garn." Det förre kan användas till
örmjott och dräll, det senare till
lakan och handdukar.

Bryttagille hölls då liksom
skulle brytas. Den manliga delen av
byalaget kom samman och bröt linet
åt varandra. Den som fick sitt lin
brutit skulle bjuda på förtäring.
Först ett mellanmål i bastu, där
karlarna stod och knackade på och
berättade historier. Efter brytningen
så ett redigt mål med soppa
till. På kvällen kom det hända
att kvinnorna kommo och då blev det
dans ett par timmar. Kvinnorna kommo
sedan samman dagen därpå då linet

skull skötas och så skötte man
och pratade om var tannat hela dagen

Ystajille blev det då
man bad om mjölk för ystning.

Man gick en 3-4 dagar inman och bad
om mjölk. De som kommo med mjölken,
kvinnorna, hjälpte och till med yst-
ningen. De skull därför ha förtäring
På kvällen hände det att pojkar
kom dit och man tog en sväng
De fingo pepparkäkar.

Om man ej had tillräckligt
med tjänstfolk kunde man se samma
myndiga en dag till stötkjille de
kommo ett tjugutal av varf hänet
och efter att ha arbetat hela dagen
dansade de på kvällen.

Körögille. Byalaget
hjälps kunde behöva tas i anspråk t. ex
vid flyttning. Så sköt man upp med
en 15-20 ökar och blev i ersättning
undfjämad med mat och dryck. Flyttja-
kalas. Nijon hech kanshe silt oxarna
och var därför tillfälligtvis utan drygar.
Han bad di om körehjälps. Eller också
hech han kanshe genom sjukdom blivit
efter, var för rätens hjälps kunde
behövas. En annan arsch kunde vara
nödvändigtheten av en särskild
hastig transport, Virket skulle kanshe
transporteras och sjön bröt upp eller
snön smälte. Vid sådana tillfällen
kunde det vara skönt att ha bya-
lajets hjälp att tillgå. Men i all-

4988

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6

mänhet gäller det dock att man
sätter en ära i att reds sig själv och
endast i undantagsfall utnyttja den
kollektiva hjälpen.